

MAINE PAID FAMILY & MEDICAL LEAVE

Konje Medikal ak Familyal Peve (PFML) Keson Moun Poze Souvan (FAQ)

Remak: Keson Yo Poze Souvan sa yo (Frequently Asked Questions, FAQ) fèt pou ede anplwayè yo ak anplwaye yo pou yo pi byen konprann dwa yo ak responsabilite yo epi familyarize ak Lwa Maine sou Konje Familyal ak Maladi Peve a. Dokiman sa a bay enstriksyon men li pa ranplase otorite Lwa owa Règleman Pwogram nan. Enfòmasyon ki nan gid sa a ka chanje. Ale sou <https://www.maine.gov/paidleave/> pou w ka jwenn tout dènye enfòmasyon yo.

Ide jeneral sou lwa sou Konje Familyal ak Maladi Peve:

1. Ki sa Pwogram Konje Familyal ak Maladi Peve a ye (PFML Pwogram)?

Lalwa PFML nan Maine prevwa jiska 12 semèn konje familyal, konje maladi pou n fè fas avèk chanjman yon manm fanmi an ki militè ki annatant pou l retounen lakay oswa ret an sekirite aprè yon zak abi oswa vvolans. Yo te kòmanse aplike lwa sa a an oktòb 2023, y ap mete sou pye eleman prensipal lwa a an 2025 ak 2026. Ministè Travay nan Maine (Maine Department of Labor, MDOL) reponsab pou mete nouvo pwogram sa a sou pye.

Kontribisyon:

2. Apati 1ye janvye 2025, ki kote kontribisyon yo ap soti? Eske se anplwaye a, anplwayè a oswa toule de k ap peye kontribisyon an?

Ni patwon ni anplwaye, toulede ap kontribye nan Fon PFML la. Yo met tout fon yo ansanm pou yo peye reklamasyon alavni ak lòt depans administratif. Y ap kòmanse fè prelèvman nan salè anplwaye a pou pwogram Konje Familyal ak Maladi Peve a avèk dat pèman apati 1ye janvye 2025 epi y ap voye l nan Fon pou Konje Familyal ak Maladi Peve nan Maine. (“PFML Fund”).

Si yo pa bay prestasyon yo anvan 2026, poukisa yo pran kontribisyon yo an 2025?

Malgre yo prevwa pou avantaj kòmanse 1ye me 2026, kontribisyon nan sale yo ap kòmanse an 2025 pou yo vèsman fon ki sifizan pou peye sèvis ak operasyon pwogram nan.

4. Ki pousantaj kontribisyon an pou Konje Familyal ak Maladi Peye a?

Pou ane fiskal 2025-2027 la, to kontribisyon yo fikse pou anplwayè yo ak anplwaye se 0.5 oswa 1 pousan sale yo parapo ak kapasite anplwaye a. Anplwaye a pa ka bay plis pase 0.5 pousan. Patwon ki gen 15 anplwaye oswa plis ap kontribye 1 pousan nan salè yo, epi y ap ka pran jiska mwatye kontribisyon an nan salè anplwaye yo. Patwon ki gen mwens pase 15 anplwaye ap bay 0.5 pousan nan salè yo, epi yo ka pran tout montan an nan salè anplwaye yo.

5. Ki jan yo defini salè a nan kad pwogram nan?

Salè gen ladan l tout fòm pèman pou pèsonèl sèvis tankou salè nòmal, tep, komisyon, bonis ak pèman revokasyon. Li pa kouvri pèman yo fè pou travayè endepandan.

Konsenan pewol ak prim, yo kalkile salè a menm jan ak salè Chomaj la Maine nan, men li aplikab pou plis anplwaye, an jeneral, ki pa nan peye taks kontribisyon asirans chomaj nan Maine. Tout salè yo resevwa nan Maine yo ta dwe deklare nan rapò sou salè a epi yo pral kalkile montan prim nan pou ekskli montan ki depase limit debaz anyèl ki defini pa Administrasyon Sekirite Sosyal Etazini an.

6. Kòman yo defini kote Salè moun fè nan Maine nan soti?

Pwogram PFML la ap itilize menm kritè lokalite lwa chomaj Maine nan. Anjeneral, si yon anplwayè afilye ak Asirans Chomaj (Unemployment Insurance, UI) mete yon anplwaye nan yon rapò UI nan Maine ki baze sou lokalite UI a, anplwaye sa a tou afilye ak PFML nan Maine. Si yon anplwayè mete yon anplwaye nan yon rapò UI nan yon lot eta sou baz lokalite UI a, PFML ap konsidere travay anplwaye sa a lokalize nan menm eta a pou reponn ak objektif PFML. Sepandan, lè yon anplwayè oswa yon tip anplwaye pa soumèt anba lwa sou chomaj nan Maine oswa yon lòt eta, men ki afilye ak PFML nan Maine, epi yo dwe defini lokalite a. Yo ka idantifye yon travayè ki gen yon salè nan Maine pa mwayen yon tès ki gen kat kritè seleksyon ki aplikab pou anplwaye a:

Kat faktè nou konsidere nan lòd, kalkile kit travay la deklare kit la pa deklare nan Maine:

- **Kote Travay la Fèt la:** Si anplwaye a fè tout travay li nan Maine oswa si travay la fèt andeyò Maine yon lè konsa (pandan yon tan oswa yon ti travay), se lwa Maine nan k ap aplike. Si sa pa aplikab, pase nan lòt faktè a.
- **Baz Operasyon yo:** Si anplwaye a travay nan Maine ak nan lòt eta, si baz operasyon yo se nan Maine, se lwa Maine k ap aplike. Baz operasyon an se prensipal kote anplwaye a kòmanse travay epi li retounen regilyèman. Si sa pa aplikab, pase nan lòt faktè a.

- **Kote yo Fè oswa Kontwole Sèvis la:** Si anplwaye a fè yon pati nan travay la nan Maine epi yo fè oswa kontwole sèvis la nan Maine, se lwa Maine k ap aplike. Sa gen rapò ak yon otorite jeneral olye de yon sipèvizon dirèk. Si sa pa aplikab, pase nan lòt faktè a.
- **Kote yo Rete:** Si youn nan kritè ki pi wo pa aplikab, epi anplwaye a fè travay la nan Maine ak lòt eta, epi li rete nan Maine, se lwa Maine k ap aplike. Si youn nan kritè ki pi wo yo pa aplikab, yo pa bezwen deklare travay la nan Maine.

7. Kiyès ki responsab vèsman kontribisyon Fon PFML la?

Anplwayè yo responsab pou yo bay kontribisyon Fon PFML la sou sit entènèt Konje Peye nan Maine nan.

8. Èske salè PFML yo se salè bwit?

Menm jan ak definisyon Salè Asirans Chomaj Eta a, sale PFML la pa salè bwit, men “salè total moun nan”. Salè total moun nan se salè bwit ki pa gen tout tip pèman yo retire jan lwa Asirans Chomaj Eta a ak Lwa Federal sou Revni sou Chomaj la fè konn sa. Gen plis enfòmasyon sou pèman yo retire ki disponib nan Piblikasyon 15 IRS la Sikilè E: [Piblikasyon 15 2005](#).

9. Èske yo kalkile salè yo pou pwogram PFML la anvan oswa aprè taks?

Yo kalkile *prim* sou salè total la, anvan yo fè prelèvman sou enpo sou revni federal la, enpo sou revni eta a, Sekirite Sosyal la ak Medicare a.

10. Èske yo pran taks Prim Asirans PFML yo?

Kesyon pou n konnen si yo pran taks sou prim asirans PFML yo depann de oryatasyon ak pwoesisis Sèvis Revni Federal la. IRS pibliye rekòmandasyon ofisyèl sou kesyon ki gen rapò ak taks yo ka wè la a: [RR-25-04](#).

11. Kòman prim asirans PFML la afekte taks yo pran sou anplwaye a?

Prim asirans PFML la pa redui salè yo konsidere pou lòt program sou taks federal ak eta a. Yo pran prim asiran PFML sou salè anplwaye a apre yo fin retire taks federal la ak eta a.

Si yon anplwayè deside kouvri pati prim asirans PFML anplwaye a, kontribisyon anplwayè a ap koresponn ak yon salè anplis epi l ap antre nan salè bwit federal anplwaye a kòm salè.

Anplwaye yo ka gen dwa pou yo retire prim asirans PFML kòm yon taks eta a si yo detaye sa yo retire a nan deklarasyon taks federal sou revni an. Gade [RR-25-04](#) pou plis enfòmasyon sou sijè sa a.

12. Kòman prim asirans PFML la afekte taks anplwayè a?

Anplwayè yo ka retire pati anplwayè yo nan prim asirans PFML la kòm yon taks espesyal.

Si anplwayè a chwazi peye pati prim asirans PFML anplwaye a, yo ka retire l kom yon depans kòmesyal òdinè e ki nesesè.

Gade [RR-25-04](#) pou plis enfòmasyon.

13. Ki sa yo dwe mete nan Kazye 14 fòmilè W-2 pou kontribisyon anplwayè yo?

Yo dwe mete kontribisyon prim asirans anplwaye a anba Kazye 14 fòmilè W-2 avèk referans “MEPFML”.

Si anplwayè a peye kontribisyon pa anplwaye a, yo dwe konte sa kòm sale sou fòmilè W-2 anplwaye a.

14. Ki sanksyon yo prevwa pou yon anplwayè si l pa bay kontribisyon an oswa li pa voye rapò sou salè a ale atan?

Sanksyon pou yon anplwayè ki pa rive peye kontribisyon ak/oswa soumèt rapò sou salè yo se 1 pousan nan peman total chak trimès anplwayè a. Y ap aplike sanksyon sa a si anplwayè a pa peye tout oswa yon pati nan kontribisyon li dwe Depatman an chak trimès. Anplwayè a pral resevwa yon notifikasyon si yo pa rive peye kontribisyon yo oswa soumèt yon rapò sou salè epi pral genyen yon peryòd tan pou korije pwoblèm nan anvan yo bay sanksyon an. Si yon anplwayè dekouvri ke li dwe modifye yon rapò sou salè apre dat limit la pou fè koreksyon, yo pral resevwa yon espas tan pou bay nouvo obligasyon prim nan anvan yo bay sanksyon an.

15. Mwen se yon anplwaye endepandan, èske m kalifye?

Anplwaye endepandan yo elijib pou Konje Familyal ak Maladi Peye, men li dwe chwazi gen yon asirans. Pou ane fiskal 2025-2027 la, yo fikse tarif prelevman an a 0.5 pousan revni endividiyèl anplwaye endepandan an. Travayè endepandan yo ka chwazi kouvèti atravè pòtay Konje Peye Maine nan.

16. Mwen se yon travayè endepandan men resevwa yon salè antanke yon anplwaye nan antrepriz la, Èske lwa a otomatikman kouvri m?

Salè ke yon travayè endepandan fè antanke yon anplwaye nan antrepriz yo a tonbe anba prim epi dwe enkli nan rapò sou salè a. Pa egzanp – salè ki rezonab ke yon travayè endepandan resevwa antanke yon anplwaye nan biznis S-Corp yo a tonbe anba prim epi dwe enkli nan rapò sou salè a

17. Ki jan lwa sa a afekte Gouvènman Tribal yo?

Gouvènman tribal yo genyen opsyon nan lwa a pou chwazi kouvèti pou anplwaye yo si yo swete sa. Gouvènman tribal yo ka enskri antanke yon anplwayè atravè pòtay Konje Peye Maine nan pou chwazi kouvèti sa a.

Akò Negosyasyon Travay:

18. Kòman yo fè lalwa PFML aplike akò negosyasyon travay pou sektè piblik la?

Anplwayè leta ak tout anplwaye ki nan yon akò negosyasyon travay yo te kòmanse aplike 25 oktòb 2023 pa bezwen patisipe jiskaske akò negosyasyon travay la ekspire. Okenn nan pati yo p ap bay pwogram Konje Familyal ak Maladi Peye a kontribisyón anvan akò negosyasyon kolektif sa a, epi moun yo pa kalifye pou prestasyon an anvan akò negosyasyon travay la ekspire oswa me 2026, selon dat ki pi lwen an. MDOL ap itilize dat final ki nan akò negosyasyon travay ki aplikab la, kèlkeswa dat yo ratifye akò negosyasyon travay sa a.

19. Ki sa k ap pase si toulede pati nan yon sektè piblik nan yon akò negosyasyon travay dakò kontribye anvan akò a eksprise?

Anplwayè leta yo ak anplwaye ki dakò nan kad lwa sou negosyasyon an ak pwosesis negosyasyon piblik ki aplikab la, pou yo kontribye nan pwogram Konje Familyal ak Maladi Peye a anvan akò negosyasyon travay yo te kòmanse aplike 25 oktob 2023 a ekspire ka fè sa. Y ap kòmanse fe prelevman yo nan premye dat yo peye a apre yo te fin ratifye yo akò oswa premye dat yo peye nan janvye 2025 lan, y ap konsidere dat ki pi lwen an.

20. Kòman yo aplike sa pou anplwaye sektè piblik ki pa nan yon akò negosyasyon travay?

Konje Familyal ak Maladi Peye a ap aplike pou tout anplwaye sektè piblik ki pa t nan yon akò negosyasyon travay nan 25 oktòb 2023. Epitou, an jeneral, pwogram nan kouvri tout anplwaye sektè piblik ki pa nan yon akò negosyasyon travay menm jan li kouvri anplwaye sektè prive yo.

21. Èske yo mete anplwaye yo retire anba lwa a akoz yon akò negosyasyon travay piblik nan lis deklarasyon salè pi wo a?

Anplwaye yo retire anba lwa a paske yo tonbe anba yon akò kolektif piblik yo pa ta dwe antre nan rapò sou salè a jiska dat fen akò negosiyasyon kolektif la.

22. Kòman lwa PFML pou akò negosyasyon travay la aplike pou sektè prive a?

Liberasyon anba atik 850-B (10)(D) ki etabli a pa aplike pou akò negosyasyon travay sektè prive a.

Sit Konje Peye Maine Nan:

23. Ki kote anplwaye yo ka voye prim yo ak rapò sale yo?

Anplwayè yo ka depoze rapò prim ak salè yo sou **Sit Konje Peye nan Maine nan k ap disponib nan kòmansman 2025**. Y ap mande tout anplwayè pou yo enskri nan Ministè a sou sit sa a pou

yo gade si yo kalifye pou kontribisyon PFML la, epi chwazi yon sosyete jesyon pèman oswa sosyete finasman pèsonèl la si yo swete sa. Tout anplwayè ki responab epi ki aktif dwe kreye yon kont sou sit la pou yo ka depoze rapò salè yo chak trimès elektwonikman epi fè peman kontribisyon.

24. Nan ki frekans anplwayè yo dwe voye prim yo ak rapò salè yo ale nan kad Pwogram PFML la?

Anplwayè yo dwe voye montan prim yo a ak rapò kontribisyon yo **chak twa mwa** epi pou pi ta, anvan dènye jou nan mwa a selon lè chak trimès fini. Yo konsidere pèman yo ak rapo yo atan si yo resevwa l elektwonikman anvan dat limit lan. Si dat limit lan tonbe yon jou samdi, dimanch oswa yon jou konje, dat limit lan ap avanse pou jou travay k ap vin aprè a. Anplwayè yo ka bay yon sosyete jesyon pèsonèl oswa yon lòt administratè otorize pèman yo a ak rapò yo a.

25. Èske sa ap posib pou yo voye fichye ki lou ale sou platfòm nan?

Lòt administratè yo ka voye rapò salè ki lou nan fòma ki apwopriye ak fichye a. Anplwayè yo ka telechaje yon fichye eksèl anplwaye yo ak enfòmasyon sou salè yo nan rapò chak trimès yo. Yo dwe suiv yon modèl Ministè a bay.

Definisyon Anplwaye ki gen Kouvèti ak Responsabilite pou bay Prim:

26. Ki anplwaye ki asire a?

Yon “anplwaye ki gen kouvèti” se yon anplwaye ki gen yon salè nan Maine. Sepandan, salè yo pa gen rapo ak salè yon travay federal, yon èd finansye federal nan kad yon pwogram etid, nan peryod anprizonman an, avèk kèk volonte jan yo presize sa nan règ yo pwopoze a oswa avèk yon anplwaye ki anba Lwa sou Asirans Chomaj Wout Tren (Railroad Unemployment Insurance Act). Travayè endependan yo ka chwazi gen kouvèti, nan ka sa a, yo dwe deklare salè yo genyen epi bay kontribisyon an pou yo ka konsidere gen kouvèti.

27. Pou fikse kontribisyon anplwayè yo gen pou yo peye a, kòman w kalkile kantite anplwaye yo?

Nan objektif pou yo ka kalkile prim pou yo peye a, tout anplwaye ki gen 15 anplwaye oswa plis ki gen konvèti, selon nimewo federal idantifikasyon anplwayè a (FEIN) sou lis pèman ki an vigè nan 20 semèn travay sivil oswa plis pandan peryod 12 mwa ki vin anvan 30 septanm chak ane. Kalkil sa a gen ladan l tout moun ki nan lis pèman ki an vigè kit se anplwayè aplentan oswa amitan ki resevwa pèman pandan yon moman nan peryòd yo t ap fè peman an.

Anplwaye tanporè ak anplwaye ki travay yon lè konsa ladan 1, menm jan an tou travayè ki nan konje maladi peye, konje peye oswa ki travay sèman yon ti moman nan peryòd pèman an. 1ye oktòb 2014 ak 1ye oktòb chak ane, anplwayè a dwe kalkile kantite moun li genyen pou 1 ka fikse kontribisyon 1 ap bay pou ane 2025 lan epi chak ane k ap vini. Y ap deklare kalkil anplwayè sa a fè a depi nan premye enskripsyon sou sit entènèt Konje Peye nan Maine nan, epi, pandan twazyèm Trimès chak ane.

28. Èske anplwaye yo nan kalkil anplwayè yo epi nan deklarasyon salè a menm si yo pa gen ase pou yo kalifye pou yo fè prè?

Pou rezon kantite efektif anplwayè a, rapò sou salè, ak responsablite prim, anplwaye ki resevwa nenpòt salè nan Maine yo dwe enkli yo. Konsa, anplwaye a genyen opòtinite pou resevwa salè debaz ki nesesè pou elijib pou avantaj nan plizyè travay epi atravè chanjman nan travay la pandan tout ane avantaj la. Elijbilité avantaj pou satisfè limit salè a detèmine lè yon anplwaye ki kouvri aplike pou avantaj yo.

Plan Prive yo:

29. Mwen se yon patwon ki gen yon règleman kounye a ki pèmèt yo peye konje (PTO), konje maladi epi/oswa yon asirans lè yon moun pa ka travay pandan yon ti tan. Èske yo ka konsidere règleman konje m nan kòm yon plan ki esansyèlman koresponn ak Lwa Maine nan sou Konje Familyal ak Maladi Peye (Paid Family and Medical Leave, PFML)?

Atik 850-H, paragraf 2, fè konnen pou yo apwouve yon plan prive kòm yon plan ki esansyèlman koresponn pami lòt egzijans y ap prezante nan règleman an, plan an dwe yon plan ki finanse pwop tèt li ki mande pou Eta a peye yon pati, oswa yon plan ki totalman finanse ki nan yon konpayi asirans. Règleman yon konje poukонт li pa reponn ak egzijans sa yo. Detay siplemantè konsènan pwosesis la ak egzijans pou plan prive yo dekri nan règ la.

Tip Plan Prive yo:

30. Ki tip plan yo konsidere kòm yon plan prive ki anba lwa Konje Familyal ak Maladi Peye nan Maine?

Yon plan dwe yon plan asirans konplè oswa yon plan ki asirans pèsonèl.

31. Ki sa yon plan asirans konplè ye?

Yon plan asirans konplè se yon plan asirans yon konpayi asirans ki otorize bay pou biznis nan Eta Maine. Plan an dwe te sètifye kòm konfòm ak egzijans yo selon Lwa ak Règ Maine sou Konje Familyal ak Konje Medikal Peye. Plan asirans ki pa te resevwa sètifikasyon konfòmite ak Lwa ak Règ yo pa elijib pou ranplasman.

32. Ki dokiman yo mande pou ranplasman yon plan asirans konplè?

Plan ki konplètman asire yo pral egzije non konpayi asirans lan, nimewo politik la, ak yon eskanerizasyon politik asirans la ki emèt bay anplwayè espesifik sa a. Byenke anplwayè a dwe te bay politik pou yon plan ki sètifye nan moman aplikasyon an, anplwayè a ka chwazi retade kouvèti avantaj la pou reklamasyon jiska 1 Me 2026.

33. Ki sa yon plan asirans pèsonèl ye?

Yon plan asirans pèsonèl se yon plan asirans yon anplwayè ofri dirèkteman olye se yon konpayi asirans ki fè sa.

34. Ki dokiman yo mande pou yon plan asirans pèsonèl?

Anplwayè yo dwe voye sou Sit Konje Peye nan Maine eskanerizasyon dokiman plan yo pwopoze a, aplikasyon plan prive asirans vi a ministè a bay la, ansanm ak eskanerizasyon deklarasyon yon sosyete kredi ki otorize nan fòmilè a ak montan ministè a presize nan dokiman aplikasyon an. Yon responsab oswa yon Mandatè sou baz yon otorizasyon apwopriye dwe siyen kredi a. Si se yon mandatè ki siyen l, yo dwe voye ni kredi a ni otorizasyon an ale sou sit la.

35. Èske yon anplwayè ka rekrite yon lòt antite pou administre ranplasman plan prive oto-asire li a?

Anplwayè yo ka fè kontra ak yon antite ki gen otorizasyon nan Biwo Asirans Maine nan kòm yon administratè tyès pati ak otorite sante a. Konpayi asirans ki gen lisans nan Biwo Asirans Maine nan ki gen otorite sante yo ka bay administrasyon reklamasyon tou pou yon ranplasman plan prive oto-asire yon anplwayè. Administratè reklamasyon tyès pati ki genyen lisans Biwo Asirans lan pa ta dwe enskri nan Pòtay Kontribisyon Peye Maine nan.

36. Èske politik an gwoup yo otorize pou plan ki konplètman asire yo? Èske fidisi kolektif pou anplwayè miltip yo otorize pou plan oto-asire yo?

Politik kolektif oswa fidisi yo pa kapab otorize pou konsiderasyon ranplasman plan prive. Pou politik ki konplètman asire yo, anlwayè a dwe endike antanke mèt politik la. Pou politik oto-asire yo, anplwayè endivididyèl la responsab pou operasyon plan an, menm si yo konfyé plan an bay yon administratè avantaj tyès pati, epi anplwayè endivididyèl la responsab pou konsyon anvè Eta a.

Pwosesis ak Revizyon Aplikasyon an:

37. Ki lè e kòman anplwayè yo ka aplike pou ranplasman yon plan prive?

Aplikasyon yo kapab soumèt apre 1 Avril 2025. Aplikasyon yo dwe soumèt sou entènèt atravè Pòtay Konje Peye Maine nan, ke piblikasyon 1 prevwa nan kòmansman 2025.

38. Konbyen demann ranplasman yon plan asirans prive koute?

Genyen yon frè aplikasyon \$250 pou revizyon ki non-ranbousab keseswa yo apwouve oswa refize aplikasyon an. Genyen yon lòt frè ranbousman administratif ki se \$250 si li apwouve. Frè yo kapab ogmante.

39. Pou konbyen tan ranplasman yon plan prive yo apwouve valid?

Yon ranplasman ki apwouve valid pou twazan.

40. Kiyès k ap responsab pou egzamine demann yo?

Depatman an pral responsab pou revize aplikasyon plan prive yo.

41. Ki lè y ap kòmanse aplike ranplasman an lè yo apwouve yon demann?

Y ap kòmanse retire obligasyon pou yo bay prim yo nan premye jou nan trimès yo apwouve ranplasman an, eksepte si yo depoze demann ranplasman an nan mwens pase 30 jou anvan fen yon trimès, nan ka sa a, y ap kòmanse retire prim nan premye jou nan trimès yo fin depoze demann ranplasman an, depi yo apwouve l. Yo dwe voye prim yo dwe yo bay pwogram nan sou Sit Entènèt Konje Peye nan Maine anvan dat y ap retire obligasyon an kòmanse.

42. Èske yon anplwayè ka fè apèl konsènan desizyon ranplasman yon plan prive?

Wi, yon anplwayè ka konteste yon refi ranplasman, yon refi pou anilasyon, yon revokasyon, oswa emisyon nenpòt sanksyon pou vyolasyon. Kontestasyon yo dwe fêt nan lespas 15 jou ouvrab apre yo fin resevwa avi konsènan desizyon an.

Egzijans Anplwayè a pou Konfòmite ak Plan Prive a:

43. Èske yo ka anile ranplasman yon plan prive pandan peryòd twa ane a.

Wi, si Depatman an dekouvrir w te vyole tèm ak kondisyon yo. Egzanz yon vyolasyon se kapab paske anplwayè a pa rive soumèt rapò chak trimès sou salè a oswa pa rive soumèt rapò sou done yo si anplwayè a ap itilize yon plan ki asire konplètman.

44. Ki sa k ap rive lè gen vyolasyon tèm ak kondisyon yon plan yo apwouve?

Vyolasyon tèm ak kondisyon yo kapab lakoz revokasyon ranplasman an epi anplwayè a pral responsab pou peye prim yo bay Fon PFML la apati premye trimès apre revokasyon an. Anplwayè ki genyen yon ranplasman ki revoke pa ka tounen aplike pou yon nouvo ranplasman pandan twazan apati dat revokasyon an. Si plan anplwayè a se yon plan oto-asire, yo kapab kolekte peman pou prim ki rate yo atravè kosyon (surety bond) yo bay la.

45. Ki egzijans ki genyen nan bay rapò pandan peryòd ranplasman yo apwouve a?

Anplwayè yo dwe kontinye soumèt rapò sou salè yo chak trimès atravè Pòtay Konje Peye Maine. Responsabilite prim nan pral zewo nan rapò sa yo pandan peryòd ranplasman an. Epitou anplwayè yo dwe soumèt yon rapò anyèl sou done atravè Pòtay Konje Peye Maine nan disi 1 Jiyè chak ane ki dekri endikatè pèfòmans plan prive a. Si yo pa rive soumèt rapò ki obligatwa yo sa kapab lakoz revokasyon yon ranplasman plan prive.

46. Ki kantite yo ka retire nan peman yon anplwaye pou peye pou yon politik ranplasman plan prive ki apwouve?

Anplwayè a fè dediksyon jiska sa anplwaye a t ap oblige peye pou plan Eta a pou ede peye pou yon politik ranplasman plan prive yon fwa li te apwouve. Sa se yon maksimòm .5% nan salè anplwaye yo jiska omwen 2028.

47. Èske mwen ka fè dediksyon plis pase .5% salè si politik plan prive a koute plis pase 1% total?

Non – montan maksimòm ke yon anplwaye ka kontribye nan politik plan prive ki apwouve a se .5% nan salè yo, menm si politik la koute plis pase 1% total salè yo.

48. Èske mwen ka fè dediksyon .5% salè anplwaye a si politik plan prive a koute mwens 1% antou?

Yes – regleman ak règ yo sèlman pou pa chaje anplwaye a plis pase sa yo t ap peye nan plan Eta a, ki se .5% salè a jiska omwen 2028.

49. Mwen genyen yon ranplasman plan prive oto-asire a ki apwouve, men mwen te retade kòmansman avantaj yo jiska 1 Me 2026 la jan sa otorize nan règleman yo. Èske mwen ka kòmanse fè dediksyon de anplwaye a pou peye pou evantyèl avantaj ki peye pa plan prive oto-asire mwen an?

Wi.

Renouvèlman ranplasman ki apwouve:

50. Kòman yon anplwayè ka renouvre ranplasman yon plan apwouve?

Anplwayè yo dwe aplike pou renouvèlman an omwen 30 jou anvan dat fen ranplasman ki apwouve li a. Depatman an pral enfòme anplwayè yo atravè Pòtay Konje Peye Maine nan 60 jou anvan dat fen ranplasman ki apwouve pou anplwayè a.

51. Ki sa k ap rive si yon anplwayè pa renouvre ranplasman yon plan prive yo apwouve?

Si yon anplwayè pa aplike pou renouvre ranplasman li an oswa yo refize renouvèlman an, anplwayè a responsab pou peye prim yo nan Fon PFML la apati jou ekspirasyon ranplasman an.

Chanjman ak Eliminasyon Ranplasman Plan Prive yo:

52. Ki sa k ap rive si yon konpayi asirans deside sispann ofri yon plan asirans konplè?

Si yon konpayi asirans deside pou sispann ofri yon plan asirans konplè, konpayi asirans la dwe enfòme Biwo Asirans Maine nan twa mwa alavans epi bay yon avi sis mwa pou anplwayè ki afekte yo anvan non-renouvèlman an.

53. Èske yon anplwayè ka anile yon ranplasman yo apwouve anvan l ekspire?

Anplwayè yo kapab sèlman mande anilasyon si yo ka demonstre yon gwo enpak komèsyal negatif dirèk, tankou yon prèv yon ogmantasyon ki pa prevwa epi ki pa rezonab. Si depatman an apwouve yon anilasyon pou anplwayè a retounen nan kouvèti de fon Eta a, anplwayè a pa ka aplike pou yon lòt ranplasman pandan yon peryòd 3 lane. Demann pou anile yon ranplasman ka fêt atravè Pòtay Konje Peye Maine nan.

54. Èske yon anplwayè ka chanje yon plan yo apwouve?

Anplwayè yo dwe fè Depatman an konnen 60 jou alavans pou piti konsènan nenpòt chanjman plan epi yo dwe resevwa yon apwobasyon alekri.

55. Èske yon anplwayè ka chanje yon plan yo apwouve (ant konpayi asirans yo oswa ant plan asirans konplè yo ak plan asirans pèsonèl yo)?

Anplwayè a ka aplike pou yon novo ranplasman plan prive atravè Pòtay Konje Peye Maine nan pandan yon peryòd ranplasman. Yo dwe ranbouse frè aplikasyon ak frè administrasyon an epi si li apwouve, peryòd ranplasman 3 lane a pral rekòmanse sou baz novo dat apwobasyon an.

Akò Negosyasyon Kolektif ak Plan Prive:

56. Kòman yo aplike lwa PFML nan sektè piblik akò negosyasyon kolektif la (CBA) pou plan prive yo?

An règ jeneral, pou yon plan prive kalifye pou yo ranphase I, li dwe kouvri tout anplwaye òganizasyon an menm jan, kèlkeswa estati CBA a.